

Læsø Lodsejerforening v. Flemming Strøm

Læsø lægger marker til landets største naturplejeprojekt

500 lodsejere med 1200 hektar marker har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark. Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Det er Læsø Lodsejerforening, der har besluttet sig for at sætte sig ind i den største naturplejeprojekt i Danmark.

Sådan gik det

Opstart uden kødsalg har tæret på egenkapitalen

Udfordring: Læsø Lodsejerforening har endnu til gode at sælge de første store partier af slagtedyr. Det har tæret på foreningens egenkapital, fordi startomkostningerne har været betydelige.

Af Peter W. Mogensen
pwm@landbrugsmediernes.dk
tlf. 33 39 47 52

Set fra naturplejevinklen er det svært ikke at bruge ordet 'succes'.

Kongstanken i oprettelsen af Læsø Lodsejerforening var at sikre pleje af de godt 3.000 hektar naturareal på Læsø, som ejes dels af lokale lodsejere og dels Naturstyrelsen.

Foreningens besætning på foreløbig 500 Gallowaykvæg har sammen med lodsejernes kvægbesætninger gjort et omfattende arbejde for at genskabe naturen, og resultatet kan allerede ses flere steder, hvor græsarter og urter myldrer frem på bekostning af krat og skovbevoksninger.

Rydningen af arealerne og hegningen er finansieret af midler fra Læsø Kommune, EU's LIFE-midler og Naturstyrelsen.

Mangler indtægter

Det sekundære mål med at oprette et naturplejeprojekt på Læsø var at skabe lokale arbejdspladser i forbindelse med afsætningen af kødet.

Set fra denne vinkel bør ordet 'afventede' bruges, mener Flemming Strøm, som er næstformand i Læsø Lodsejerforening og ansat til dels af hyrde Gallowaybesætningen, dels står han også for vinterhusning og foderproduktion til Gallowaykvæget.

»Det har været meget småt

med afsætningen af slagtedyr, fordi besætningen stadig er under udvidelse og fordi, at vi ikke har prioriteret at fede tyrekalvene intensivt færdige. Det tager længere tid at få kød på dyrene, når de skal leve af naturen og ensilage om vinteren,« påpeger han.

Deltagelsen i konceptet Freshfoodpeople har heller ikke for alvor øget interessen for kød fra Læsø-kvæg.

»I starten var interessen stor, men det aftog hurtigt,« fortæller Flemming Strøm, som håber at Coop vil tage Læsø-kødet til sig.

God lokal opbakning

De lokale lodsejeres opbakning til plejeprojektet har overrasket positivt.

»Der er cirka 350 lodsejere med arealer i Natura 2000 området herovre, og mange har sluttet sig til projektet, hvor foreningens dyr eller private dyr græsser arealerne, som er blevet tilstrækkeligt store, fordi mange har givet tilsagn om, at vi må tage deres jord-

Strategien dengang:

Samle 3.200 hektar natur

3.200 hektar naturareal ejet af Naturstyrelsen og 335 lodsejere skulle efter planen samles i større indhegninger til afgræsning.

Besætning på 1.000 dyr

Der blev indkøbt Gallowaykvæg fra flere danske besætninger, som efter planen skulle vokse til én besætning på i alt 1.000 dyr. I dag er der 500 Gallowaykvæg.

Skabe lokale arbejdspladser

Kødet fra Gallowaykvæget skulle afsættes dels på øen og dels forarbejdes og forædles af lokale virksomheder til specialprodukter.

Fjerne usikkerheden

Ved at samle arealerne og støt-teansøgningen i forenings regi, skulle lodsejernes risiko for underkendelse af arealer minimeres. Det er lykkedes.

Hvis jeg skulle gøre det om, ville jeg ...

have begrænset indkøbet af køer. Det er en udfordring at købe ensartede dyr fra mange besætninger, og vi var nok bedre stillet ved at starte med en mindre besætning. Vi er nu på 170 køer og har ikke planer om at øge besætningen meget mere.

Pleje: Gallowaybesætningen på Læsø har efterhånden vokset sig stor. 500 dyr, hvoraf 170 er køer, er travlt beskæftiget med at pleje strandene. Arkivfoto: Torben Worsøe.

lod med i indhegningen,« fortæller Flemming Strøm.

Indtil nu har foreningen også afgræsset de lodder, hvor ejerne ikke har forpligtet sig økonomisk i foreningen. Men det er snart slut.

»Fremover vil vi hegne dem ude, da de ikke skal hæve are-

altilskuddet, imens vi har omkostningerne til hegn og dyrehold,« slår Flemming Strøm fast.

Racer burde krydses

Skal Flemming Strøm pege på et optimeringsområde, er det produktionen af kød, som ef-

ter hans mening kunne øges, hvis en del af køerne blev løbet med en tyr af anden race. Angus for eksempel.

»Det ville øge potentialet for kødproduktion, og foreningen kan ikke leve af naturplejetilskud alene. Vi skal også sælge kød,« mener han.